

והוא לא יזר לשומרה אלא אם תתן מחסורו זה • אבל לפי
מש"כ אל"ם ד"ע דדוקא כיבא דשמינן שיריה לשומרה ורלומו
הוא משיבין מחסורו כמו בגירובין • בזה אמרינן כיון שאין
הבעל רוצה לגרסה אלא ע"מ שתתן לו מחסורו אין הגירסה
הלך אלא אם תתן • אבל בחליטת שאין היזק משום מחסור
כ"ל החליטה מתחת רק דמתנאי החליטה שהעשה בכונה לשמור
ובינו כיוון להם הוא עשה • ובין בחליטת אין התנאי
נכנסה לחליטת בחליטות בכונה נמי לא שייך תנאי דהא מ"מ
נכנסה פשוטו ד"ה נכנס פשוט והא ד"ה כוונה משליטת חף אם
לא תתן דכבוונה אין נכנסה תנאי [ואע"ג דאמרין ב"ר
דף כ"ה] אלא מעשה היכן בשמיני בכורה ילקח • וסייעו
דמקשה למ"ד מזה לא צ"י כוונה אל"ם היכן בשמיני בכורה
ילקח משום כל חוסף • שבידו הראשונים ו"ל דקדושת ח"ס"ם
היו מהם דוחקין כספק שבידו ספק שמיני • ומשום דלמ"ד
מזה נזכרות כוונה יתח' דלא עבר אבל חוסף משום דמחשב
דשמיני שחם כוונה הוא יכן שלא משום מזה משמע
דחשיב תנאי בכונה שהעשה לזה לא הוא שבידו והא הוא
שבידו לא עבד לנש' מזה לא אמרינן אין תנאי בכונה
ובין דמכוון לזה אם הוא שבידו ובמזהם הוא שמיני קא
עבר ח"ס"ם • שמיני יתח' דהא הוא שמיני לאו זמן המזהם הוא
כלל לשיד' לא נכנסה כוונתו • אבל הדיבור דבר בזמן
המזהם ובזמן נכנסה על תנאי יתח' דהא חס לא נכנסה
תנאי כח"ס לזמן שבידו:] :

ובזה מיוחס מה שהקדם הרשב"ם הביאנו הכ"מ (בפ"ד מהלכות תלויים) על מה שכתב הרמב"ם ז"ל הוסיף מודעה תלויים פסולה ואלו גבי גט כהן (בפ"ג מהלכות גירושין ט"ז) דמוסר מודעה על הגט אינו גט כלל ואינו פוסל מן הכהונה ולפי מה שכתבתי ח"ש דגבי גט בעינין רצון לגרסה ודיוסר דמוסר מודעה וביטולו ומהתחל גילויו דעתא כפי שאין זה מנהגו כדאמר בפ"ג (דף מ"ח) ודיוסר מודעה וליכא רצון אין כאן ריח הגט כלל דחסורי טעיקר דהקדמי דבעינין שגיטתיה מרעו . אבל גבי תלויים לא נשפין רצון רק התלויים בעצמה מתחת . ובה דבעינין מתחשה לפיכך הוא גדרד טויה . ואם מוסר מודעה ולא ה' רצונו לפיכך הרי מוסר רק טויה ותלויים בלה כונה ה' רצו תלויים פסולה ופוסלה מן האחרין כדאמר בהם (דף ק"ו) מיקר ה' חופסלה . וכן פסקו ר' ג"ע . ודווקא אם כפי אותו ח"ש לחלק אותה פוסלת דלחנם כמאן דלא עמיד כלל דמי . ודמי כמו בלא עשה חטשה התלויים ואינו פוסל כח"ש הרמב"ם ז"ל . אבל במסר מודעה דלא ה' רצונו ולא מוסר אלא רצונו ובתלויים הוא רק גדרד טויה ותלויים בלא טויה פוסל על האחרין וזה גדרד : וזהו טעמה של דבר דבעינין וקידושין כפי עדים ובלא עדים לאו כלום הוא . ותלויים לא כפי עדים כלל . רק אם אין אלו יודעין אם נעשית התלויים כפי עדים גדרד הדבר כמאן לא ומהני תלויים בינו לבניה לר"ע כיצמות (דף ק"ד) ורצון דלפי גילויו לאו מוסר דבעינין עדים ובלאו עדים אין התלויים פוסלת אלא מוסר דבעינין ב"ר . וטעם סובר דכ"ד לא משכני . אב . עדים לב"ע לא משכני כדמוכח כפי צרכי . ויטונו מוסר דווקא היכא דבעינין רצון והרצון הוא מהשקפה פשוט כמו גיטין וקידושין בזה אנו חוזמים דבלא עדים לא מהני דליפקין דבר דבר ממזון דבעינין עדים . ומהי דאם עשה הדבר בלא רצון וכוונה דוחה כמו בלא עשה כלל מן אם עשה הדבר בלי עדים לא נתפסו גיטין או קידושין . אבל בחללים דבלא רצון וכוונה מהי פועל מוסר דהם התלויים פועל ידיו חשבר לומר דבלא עדים לא ה' תלויים כלל ה' ח"ש חלקו ותלויים פושלת בעצמה דווקא ב"ר היכא למוסר דמשכני אבל לא עדים :

ומעתה אשר ברתו שם מונס המורה על המעשה
וזה מונס שהיה נרובה בעמלה ונפלאו דבריו
בה' הסוגיא ולכאורה תמוה מאוד מיה דב"ר

קאמער הטעם דרו"ח מעשם דלאו בני קריאה ניבחו: חו"כ
אמרו קריאה השתא דלמחרת קריאה מעכבא אלס ואלמח
שאלו קריאה פסולת מאי יפתוחא דאלס ואלמח מחו"ח
גויסם אין יכולין לדבר דייטש קר: וכו"כ פריך ברי"ה (דף
כ"ח) דקאמער כפלו ואלס מלש יאז וזאת אומרת שדוקע לשיר
יאז ופריך פשיטא עיי"ש דהיינו קר ומה חידש לן בזה שלמד אלס
שופר מזה: וכו"כ קשה מאי חידש לן בזה שלמד אלס
מחזק: וכו"כ קשה לישא דש"ס (דף ק"ו) דקאמער הוה פקחה
ואח"כ נחתהשך דמעכבא בה קריאה דחזק מעיקרא כי היכי
דעל הכי נפק דהאי לישא דני היכי דעל שייך דעל פסול דעת
ולא על פסול קריאה: דעל פסול דעת שייך לומר כי היכי
דעל הכי נפק דבמייסם צטין דעת בבמייסם דהיינו קידושין
ובצילא היינו חליצה וכמו שהעילה דעתא למשי חיל מדידיה
ה"ל מושיל דעתא דהולא דבצילא: אבל על פסול שאינו
רחוי לקריאה לא שייך לומר כי היכי דעל הכי נפק דהא
בבמייסם לא צטין דיבור ובצילא דהיינו בחליצה צטין דיבור
והכי הוה ל' לה"ס לחומר דהשת מעיקרא דהוי רק
ניבואין דרבין לא גזר בה חף שאינ רחוי לקריאה: לזה
ס' הרמב"ם ז"ל בדמאח פסול חו"ח הוא מעשם דהוי ולא
מעשם שאין להם דעת לפתורא דהא מעשם זה ר' מושיל
ע"ש בבבית החוס': דכיון דכוונת פטור בחליצה הוא
בגדר כוונה ודמי לבחיצת סופר דהיט להכי מהני ע"ג
במ"ס: רק כיון דבצטין קריאה שקורא מאן יבמי ויהא
חזק לא נחתיו לקחת: ובצטין שייטו דהדרים בדמאח בש"ס
א"ש" (סימן קס"ט) ובכ"ש שם וב"כ הוצ"ל (בצטין תפ"ט)
דבצטילא העומר חס לא הבין פירוש המילות לא יאז חף
בשפר בלה"ס: דכיון דכתיב ספירה צטין שיסופר: וכו"כ
צטין ודאי שידע שאינן ליבם יודע הפירות: ועין רמב"ם
(סוף הלכות תענית) ותשובת ש"ס בזה: וחז"ל אין בזה
דעת שייטו ענין הקריאה ואין דעתו על פסול שלמות וזה
לא מהני ע"ג דדעת בקריאה לא דמי לכוונת חליצה דבטנת
חליצה הוא המורה למח הוא חולץ: אבל דעת הקריאה הדעת
בענינו הוא הקריאה שצריכין שיאמרו יודע הדברים שהוא
אין דעה לקחת: וכן כהנא דנע"מ לא מהני חיל
היכא דהמחשבה הוא רק להורות על פעולת המחשבה: אבל
חס המחשבה לריבס לנו בענינה לא מהני געש"ג: וכן
דמחשבה הוא מעשם הקריאה ויהא עיקר המאמר להכי לא
מהני ע"ג: וחף דקריאה לא מעכבא מ"מ רחוי לקריאה
צטין יחז"ל אין דקריאה לקריאה שאין בני דעת כלל:
דמלמד שאין להם פה לדבר אין להם דעת לבבין ענין
הקריאה הי"ט שאין להם דעת לבבין ענין זה שהיא אומרת
שאין העץ ליבמה ויהא חומר שאינו חפץ לקחת:
והדעת דזה הוא לעיטובא בחזות קריאה דאס אין לו דעת
אין כחן קריאה ולא מהני לזו גדול שומר על גביו ללמוד:
ולהכי חליצה חו"ח אינה חליצה כלל: דחף דלכוונת חליצה
ר' מושיל גדול ע"ג כמו לכל דבר דהיינו געש"ג: אבל
לקריאה לא מהני גדול ע"ג: ובין דקריאה מעכבא בני
שאין רחוי לקריאה להכי חליצה אינו כלום מעשם שאין
בו דעת לקריאה: חו"כ

והרב נא וראה חור הדברים הנאמרים שחך (שפד)
מהלכות חלילה ויבוס כ' הר"מ ז"ל לפי שאין בני
דעת פ"י דבריו יותר (בפ') מהלכות חלילה ויבוס (ה"ו) החרם
והתחרם ורקעו לפי שאין בזה דעת לקרות לזבין עכ"ל -
הרי ברור מללו שפסול דעת הוא דעת הקריאה והוא
הדבר אשר דענו שהר"מ מפרש את דקדארי דלדלו בני קריאה
ניטבו היינו משום דעת הקריאה - ומפרש הר"מ ז"ל ההשגה
דקדמי החרם שחלק והרשת שחללה חליטתן פסולה - היינו
שאינו פוסל כלל מדרשיו הוא בדבריו' דגבי קטן קדמי
חללה מן הקטן - וגבי חרם קדמי שחלק והרשת שחללה ש"מ
דבחו"מ חזן רית חלילה כלל ואינו פוסל כלל לבני קרי' ל'